Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Nee**

Media en Creatieve Industrie

Van

Datum
28 september 2026

Referentie
66521568

Bijlagen
Kamerbrief, de motie-Mohandis

Intern OCW afgestemd
NA

nota

Nota bij Kamerbrief over stand van zaken Nationaal Archief

Aanleiding

Op 10 september vond het debat plaats over de wijziging van de Archiefwet ter verruiming van de mogelijkheden om archiefbescheiden die in een archiefbewaarplaats berusten en die persoonsgegevens bevatten, ter raadpleging en gebruik beschikbaar te stellen. In dit debat heeft u toegezegd de Kamer te informeren over de stand van zaken bij het Nationaal Archief (NA) ten aanzien van het opnemen van particuliere archieven. Hiernaast informeert u de Kamer over de wijze van opvolging van de motie-Mohandis. Naar aanleiding van de vragen tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen in de Eerste Kamer stuurt u de brief ook naar de Eerste Kamer.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u akkoord te gaan met de bijgevoegde brief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

Kernpunten Kamerbrief:

- De brief schetst de aanleiding: toezegging aan de Tweede Kamer.
- U onderschrijft het belang van het duurzaam toegankelijk zijn van overheidsinformatie.
- Het NA dient een transformatie te ondergaan van het beheer en beschikbaar stellen van analoog archief naar digitaal archief.
- U schetst op hoofdlijnen het proces volgens welke de visie tot stand gekomen is, dat de visie om nog verdere uitwerking in de praktijk vraagt en geeft aan dat het NA in gesprek blijft met verschillende partijen.
- U bevestigt het belang van particuliere archieven en geeft tegelijkertijd aan dat het NA hier volgens de Archiefwet beleidsruimte heeft.
- U stelt het beeld dat in diverse media is ontstaan over het stopzetten van de dienstverlening, bij: de basis, namelijk de studiezaal en de ondersteuning van onderzoekers bij hun zoektocht in de archieven staat niet ter discussie.
- U gaat in op educatie-activiteiten en tentoonstellingen: het NA voert deze activiteiten niet meer zelf uit, maar zet in op beschikbaarstelling van documenten zodat anderen educatief materiaal, tentoonstellingen enzovoorts kunnen maken.
- U onderschrijft de motie-Mohandis en zegt toe de uitkomsten en opvolging van dit adviestraject met de Kamer te delen.

Datum
28 september 2026

Toelichting

- Deze toezegging is gedaan tegen de achtergrond van de motie-Mohandis. Deze motie is op 22 september aangenomen en verzoekt de regering om de rijksarchivaris, het ACOI en de RvC te vragen adviezen op stellen over hoe om te gaan met particuliere archieven en publiekstaken (zie bijlage).
- Het NA staat voor een transitie van het beheren en beschikbaar stellen van papieren archief naar digitaal archief. Dat vraagt om een andere verdeling van werk, kennis, vaardigheden en personeel.
- Digitale archieven kunnen in tegenstelling tot papieren archieven niet of nauwelijks nabewerkt worden om ze geschikt te maken voor overbrenging. Daarom spant het NA zich in om departementen en andere rijksorganisaties te ondersteunen en te stimuleren om documenten *by design* duurzaam toegankelijk te maken. Tegelijkertijd heeft het NA geen doorzettingsmacht op dit vlak. Het bereiken van resultaten valt daarmee grotendeels buiten hun invloedssfeer.
- De taakstelling-Schoof wordt nu verwerkt. De taakstellingen die zijn opgelegd door het huidige kabinet zijn nog niet verwerkt in de visie en bijbehorende financiële onderbouwing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.